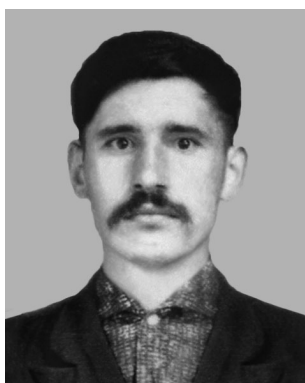

І. М. Дзюба

Мамайсур Борис Сергійович

МАМАЙСУР Борис Сергійович (15. 08. 1938, с. Сеньків Куп'ян. р-ну Харків. обл. – 19. 10. 2003, Хмельницький) – поет. Член НСПУ (1997). Дитинство пройшло у с. Вороньків Бориспіль. р-ну на Київщині. Після закінчення (1955) серед. школи, працював вантажником, муляром, кор. рай. газети. 1958–62 навч. у Харків. бібліотеч. інституті. Тут почалося його захоплення поезією – знач. мірою під впливом видат. поета Б. Чичибабіна, «літ. середи» якого були тоді вогнищем дисидент. культур. життя на Харківщині. Спочатку писав російською мовою, але невдовзі перейшов на українську. Після інституту працював не за фахом – матросом на вантаж. теплоході, будівельником у Казахстані і лише короткий час на бібліотеч. роботі в Києві. Цікавився літ. життям, зблизився з «шістдесятниками». В колі його інтересів – поезія В. Симоненка, І. Драча, М. Вінграновського, І. Жиленко, Б. Нечерди, М. Холодного, а особливо – Л. Костенко. Але з друкуванням влас. віршів мав великі проблеми – після нетривалої «відлиги», влада, налякана перспективою «розхитування основ», посилила ідеол. цензуру, врахувавши свою помилку з недоглядом першої хвилі «шістдесятництва». Єдина в ті роки поет. збірка М., що вийшла 1963 у Києві під назвою «Чи буде шторм?», містила, внаслідок суворого редакц. відбору, всього 23 вірші, познач. рев.-романт. риторикою, наслідуванням інтонацій В. Маяковського і Є. Євтушенка. Однак відчувалася щирість юнац. максималізму й антиміщан. пафосу. Були в його віршах зворушлива етична чистота, суворий соц. аскетизм і водночас живі рефлексії на непрограмовані враження з особистого життєв. досвіду. Немає сумніву, що збірка ніяк не вичерпувала тодіш. поет. доробку молодого автора, а на той час уже й не відбивала адекватно його самопочуття й світогляд. Це засвідчили дві наступні збірки, що так і не потрапили до друку, а залишилися в «самвидаві» – «Гра з вогнем» та «Другий початок». Його вірші цього часу перейняті

«шістдесятниц.» романтикою з вираз. елементами громадян. пафосу та соц. сатири, спрямов. проти бюрократизов. сусп. структури та ідеол. догм. Часом суб'єкт. невдоволення і природ. протест проти безбарв. існування у суспільстві тотал. придушення особистості набирають форми гострого неприйняття «міщан.» способу життя й мислення, тобто духов. фальшу й рутини взагалі. Сюди трохи домішувалися і наслідування футурист. епатажу, і войовничий максималізм, і звичайна претензійність молодості. Навмисна деканонізація поетики, гра на ґротеск, внутр. відштовхування від поет. благопристойності й стереотипів, прозаїзація і функціоналізація мови – ці та ін. якості поезії М. дають підстави говорити про нього як про предтечу пізніших «бу-ба-бістів», «лугосадівців» та ін. прокламов. деструкторів (а фактично творців нових поет. структур – з різною мірою успіху). Велику творчу підтримку знаходив М. у дружбі з І. Світличним, який опікувався молодими поетами. Та після арештів 1972 і ув'язнення І. Світличного та ін. друзів М. залишився наодинці зі своєю тяжкою хворобою. Живучи у Хмельницькому, писав, долаючи недугу, прагнув бути вірним собі, але фіз. і душевна пригніченість давалися взнаки, його вірші поступово втрачали колишню свіжість вислову і гостроту думки. У Хмельницькому його ім'ям названо вулицю.

Основні твори

Другий початок. К., 1997; Йди і говори. Поезії. З неопублікованого. К., 2006; На вітрах пронизливих епох // Автограф: Альм. Хм., 2012.

Рекомендована література

1. Дзюба І. Забуті – поруч: (про ще одного «шістдесятника» – Б. Мамайсура) // Мамайсур Б. Другий початок. К., 1997;
2. Він з нами був: Спогади про Бориса Мамайсура. Листи. Хм., 2013;
3. Мацько В. Емотивні функції в структурі поетичних текстів В. Михайличенка і Б. Мамайсура // Наук. зап. Нац. університету «Остроз. академія». Сер. філол. Острог, 2014. Вип. 47.

Бібліографічний опис:

Мамайсур Борис Сергійович / І. М. Дзюба// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-63292>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).